

INŠTITUT
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA REHABILITACIJO

IZKUŠNJE SKUPINE ZA POKLICNO REHABILITACIJO

mag. Andrejka Fatur – Videtič, spec, med.
dela

MODUL ZA SPECIALIZANTE DRUŽINSKE
MEDICINE

Ljubljana, april in september 2015

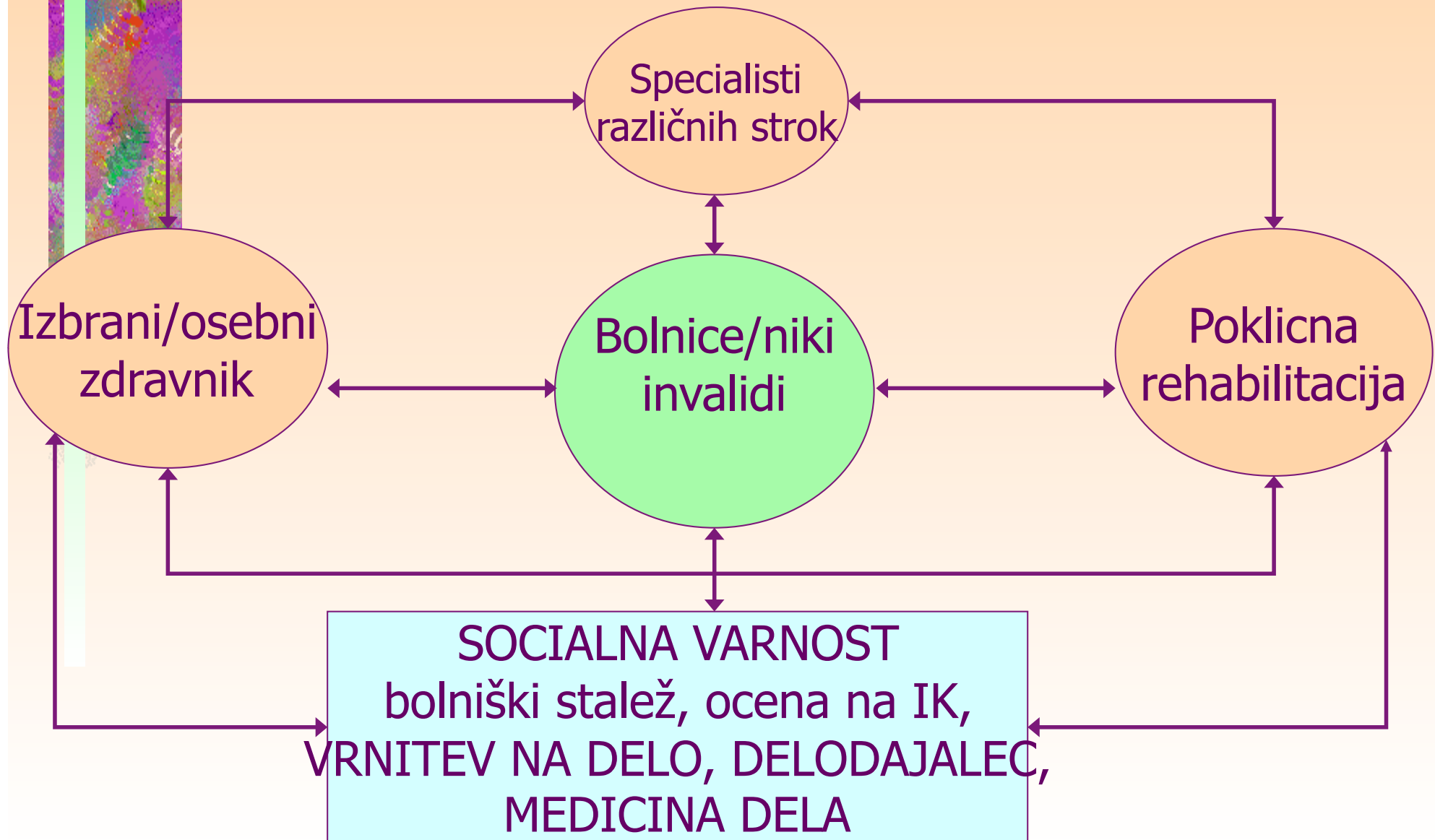
ZAKONSKE OSNOVE

- USTAVA RS, 49. IN 52.ČLEN
- KONCEPCIJA RAZVOJNE STRATEGIJE INVALIDSKEGA VARSTVA RS, 1991
- ZAKON O ZAPOSLOTIVENI REHABILITACIJI IN ZAPOSLOVANJU INVALIDOV, Ur. I. 64/04, ZZRZI-UPB 1, Ur. list št. 100/2005, Ur. list 87/2011,
- ZAKON O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (1.1.2013, ZPIZ-2)
- ZAKON O VOJAŠKIH INVALIDIH
- ZAKON O CIVILNIH INVALIDIH VOJNE
- KONVENCIJA O POKLICNI REHABILITACIJI, MOD, št, 159, 1983, 1987

(definicija, namen, principi, politika zaposlovanja invalidov)

BIO-PSIHO SOCIALNI MODEL OBLIKUJEJO

DELOVNA ZMOŽNOST IN ZAPOS LJIVOST

VRNITEV NA DELO

**Medicinske
diagnoze
Bolečina kot
diagnoza?
Algoritmi
za odločanje**

Individualno?

**Delovno/
zaposlitveno
diagnosticiranje**

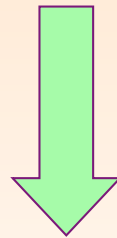
**POKLICNA
REHABILITACIJA**

POKLICNA REHABILITACIJA

PROCES RAZVIJANJA IN PREOBLIKOVANJA

OSEBE
(zmogljivost)

**DELA IN DELOVNEGA
OKOLJA/procesa**

IZVAJANJE ZAPOSLOTVENE REHABILITACIJE

POKLICNA REHABILITACIJA

- Ocenjevanje
- Delovno/poklicno usmerjanje
- Usposabljanje
- Psiho.soc.priprava na delo
- Zaposlovanje, prilagajanje DM
- Druge naloge

- oseba
- družina
- šola
- delodajalec

- krepitev
- podpora
- intervencije

**RAZVOJ DELOVNE / POKLICNE
KARIERE-zaposlitev**

OBRAVNAVA OSEBE OBSEGA OCENO IN RAZVIJANJE:

- **FUNKCIJSKIH SPOSOBNOSTI/
ZMOŽNOSTI**

DELOVNEGA VEDENJA

- **DELOVNE VZDRŽLJIVOSTI**
- **SPOSOBNOSTI UČENJA**

So 3 temeljne lastnosti za načrt
vključevanja v delo in
delovni proces

OCENJEVANJE IN USPOSABLJANJE

Z DELOM

(standardizirani testi, delovni vzorci in
preizkusi, namenske aktivnosti)

← vsi člani tima

OCENJEVANJE / KREPITEV / RAZVOJ

← **dinamičnost**
prilagojenost

FUNKCIJSKE
ZMOŽNOSTI
(ZMOGLJIVOSTI)

UČLJIVOST

(DELOVNO) VEDENJE

OCEJEVALEC DELOVNE ZMOŽNOSTI

- **SIMULIRANI DELOVNI VZORCI/PRESKUSI (Ertomis)**
- **REALNI DELOVNI VZORCI**
- **VZORCI/PRESKUSI IZOLIRANIH POTEZ**

- **Področja:**
 - **Računalništvo**
 - **Administrativna opravila**
 - **Tehnično risanje**
 - **Merjenje**
 - **Elektro in lesna stroka**
 - **Manj zahtevna proizvodna dela/montaža/skladišče**

DELOVNI TERAPEVT

- **FUNKCIONALNI TESTI ROK** (groba moč, spretnost, fini prijemi, koordinacija, senzibiliteta/ stereognozija, test pisanja, ocena prenosa dominance)
- **SAMOSTOJNOST DNEVNIH AKTIVNOSTI/ OBLADOVANJE VSEH TELELSNIH POLOŽAJEV/ GIBANJA**
- **NAMENSKE AKTIVNOSTI** (makrame, tapiserija, glina, usnje, les, šivanje, statve)
- **INDIVIDUALNI TRENING** (deset-prstno tipkanje, enoročno strojepisje, uporaba računalnika, fotokopirnage stroja, pisanja)

IZHODIŠČA NEUROREHABILITACIJE

(okvare osrednjega živčevja)

KAKO?

KDAJ?

S KOM?

UČEČE OKOLJE

(“learning environment”)

- **ZGODAJ**
- **VEČKRAT**
- **SLEDENJE**

- **INDIVIDUALNO,
SKUPINSKO**
- **DRUŽINA**
- **DELODAJALEC**

KLJUČNE ZNAČILNOSTI

- Večji del obravnave poteka v ocenjevalnih kabinetih, možno tudi na delovnih mestih znotraj Inštituta.
- Sestavni del ocene je ocena ustreznosti dela/šole, predlog prilagoditev.
- Oseba v obravnavi aktivno sodeluje in sooblikuje predlog rešitve/rehabilitacijski načrt.

NAPOTOVALCI

- **Zavod za zdravstveno in soc. zavarovanje,**
- **Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,**
- **Zavod RS za zaposlovanje,**
- **Podjetja.**

MERILA ZA NAPOTOVANJE

- **Bolezen/poškodba CŽS**
- **Okvara funkcije zgornjih udov**
- **Več sočasnih in različnih poškodb**
- **Sistemska bolezen/prizadetost več organov/ organskih sistemov**
- **Telesna/duševna manjrazvitost /dodatne okvare zdravja, starost, povečanje delovnih zahtev**
- **Duševne/vedenjske motnje** (terapevtsko stabilno stanje, še ohranjene psihične/telesne zmogljivosti)
- **Otežujoči dejavniki: starost, (ne)motiviranost, dolg bolniški stalež**
- ***NI ENOSTAVNEGA ALGORITMA!!!***

POKLICNA REHABILITACIJA

ZPIZ jo opredeli kot proces, v katerem se zavarovanca:

- **strokovno,**
- **fizično,**
- **psihosocialno**

usposobi za drug poklic in delo.

NAČINI POKLICNE REHABILITACIJE

Uresničuje se lahko:

1. z usposabljanjem (šolanjem) v običajnih šolah in
2. v posebnih šolah – zavodih,
3. s pripravo na zaposlitev v specializiranih centrih,
4. z usposabljanjem v invalidskih podjetjih in
5. usposabljanjem (poklicni trening) pri delodajalcih.

POKLICNA REHABILITACIJA

IZVAJALCI:

17 KONCESIONARJEV:

**CE, KP, KR, LJ, MB, MS, NG, NM,
Ptuj, Sevnica, Trbovlje, Velenje.**

**Kot javni zavod: URI – Soča, Center
za poklicno rehabilitacijo enote: LJ,
MB, MS, Ptuj.**

INŠTITUT
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA REHABILITACIJO

HVALA ZA POZORNOST !